

Sygn. akt II CSK 298/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z wniosku P. [...] Spółki Akcyjnej w K.
przy uczestnictwie J. B., M. B. i X. Y.
o zasiedzenie służebności ,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 listopada 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 16 października 2013 r., sygn. akt IV Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz
zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestników postępowania
kwotę 377 (trzysta siedemdziesiąt siedem) zł tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pełnomocnik wnioskodawcy P. [...] S.A. w K. w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 16 października 2013 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Skarżący wskazał we wniosku na potrzebę wykładni art. 7 k.c. w zw. z art. 172 § 1 k.c. i art. 292 k.c. w zw. z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości w aspekcie przyznania dobrej wiary przedsiębiorstwu przesyłowemu w dacie obejmowania w posiadanie służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu. W ocenie skarżącego konieczne jest wyjaśnienie, czy dla przyjęcia dobrej wiary po stronie przedsiębiorstwa przesyłowego niezbędne jest, by decyzje administracyjne w każdym wypadku wskazywały nieruchomość i właścicieli przedmiotowej nieruchomości.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu

Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (Lex nr 1214575), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

Odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, chociaż budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, względnie, że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć.

Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Trzeba przy tym uwzględnić, że skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, a ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy przy jej rozpoznaniu byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym, czy wątpliwościami prawnymi i pozwalać na ich rozstrzygnięcie.

Należy zauważyć, że skarżący opiera uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na założeniu, że przedsiębiorca korzystający z urzędów przesyłowych, które posadowił na cudzej nieruchomości na podstawie

art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości jest samoistnym posiadaczem w dobrej wierze służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesytu. Twierdzenie to jest chybione, ponieważ Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 8 kwietnia 2014 r., III CZP 87/13, (OSNC 2014, nr 7-8, poz. 68) przesądził, że wykonywanie uprawnień w zakresie wynikającym z decyzji wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 wspomnianej ustawy nie prowadzi do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesytu.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka sprzeczności orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że uchybienia popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie SN z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz.156). Ponadto, skarżący powinien zawrzeć we wniosku wyodrębniony wywód prawny wskazujący w czym wyraża się „oczywistość” naruszenia prawa (postanowienie SN z dnia 5 września 2008 r., sygn. akt I CZ 64/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 37/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 19 grudnia 2001 r., sygn. akt IV CZ 200/01, nie publ.). Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonych przepisów prawa nie jest wystarczający, gdyż nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Mimo bowiem nawet oczywistego naruszenia prawa, orzeczenie może być prawidłowe (postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, nie publ.). Skarżący nie wykazał, że Sąd drugiej instancji dopuścił się oczywistego naruszenia prawa w powyższym rozumieniu oraz że zaskarżone postanowienie jest oczywiście wadliwe.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek uczestników zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 520 § 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 13 § 2 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

[aw]